

## Nr 775

Av fru **Heurlin**, om straff för försök till frihetskränkande otukt.

(Lika lydande med motion nr 616 i Första kammaren)

I 6 kap. 1 § brottsbalken stadgas:

»Tvingar man kvinna till samlag genom våld å henne eller genom hot som innebär trängande fara, dömes för *våldtäkt* till fängelse, lägst två och högst tio år. Lika med våld anses att försätta kvinnan i vanmakt eller annat sådant tillstånd.

Är brottet med hänsyn till kvinnans förhållande till mannen eller eljest att anse som mindre grovt dömes för *våldförande* till fängelse i högst fyra år.»

I 2 § samma kapitel stadgas:

»Den som, i annat fall än i 1 § sägs, förmår någon till samlag eller annat könsligt umgänge medelst olaga tvång eller genom grovt missbruk av dennes beroende ställning eller övar könsligt umgänge med någon under otillbörligt utnyttjande av att denne befinner sig i vanmakt eller annat hjälplöst tillstånd eller är sinnessjuk eller sinnesslö, dömes för *frihetskränkande otukt* till fängelse i högst fyra år.»

I 3 § stadgas:

»Har någon könsligt umgänge med barn under femton år, dömes för *otukt med barn* till fängelse i högst fyra år.

Om gärningsmannen förgripit sig särskilt hänsynslöst mot barnet eller brottet eljest är att anse som grovt, skall dömas till fängelse, lägst två och högst åtta år.»

I 4 § stadgas:

»Har någon könsligt umgänge med annan av motsatt kön, som är under aderton år och som står under hans tillsyn vid skola, anstalt eller annan inrättning eller som eljest står under hans övervakning, vård eller lydnad, eller sker det under utnyttjande i annat fall av den underåriges beroende ställning, dömes för *otukt med ungdom* till fängelse i högst fyra år.

Detsamma skall gälla, om någon som fyllt aderton år har könsligt umgänge med annan av samma kön som ej fyllt aderton år eller ock, under omständigheter som angivas i första stycket, med annan av samma kön som är under tjuogoett år.»

Det händer, att åklagaren vid bedömandet av utredningsmaterialet beträffande dessa slag av brott anser 1 § tillämplig och väcker åtal jämlikt detta lagrum men att under huvudförhandlingen sådana förändringar inträder beträffan-

de bevismaterialet att åklagaren anser sig böra alternativt eller i stället åberopa en annan paragraf, måhända 2 § eller kanske 3 §.

Det kan också hända att åklagaren vid åtalsprövningen väl finner 1 § vara tillämplig men på grund av tveksamhet beträffande bevismaterialets hållbarhet finner det lämpligt med ett alternativyrkande.

6 kap. 10 § brottsbalken stadgar att för försök till våldtäkt, våldförande, otukt med barn eller otukt med ungdom skall dömas till ansvar enligt vad i 23 kap. stadgas. Försök till *frihetskränkande otukt* är sålunda ej straffbart.

Det förut anförda resonemanget i fråga om bevisningen gäller inte bara fullbordade brott utan även försöksbrott. Med hänsyn härtill synes det vara av vikt att jämväl försök till ett så allvarligt brott som frihetskränkande otukt straffbelägges.

Det kan ej vara tillfredsställande att en person, som i andra fall än de i 1 § avsedda försöker förmå någon till samlag eller annat könsligt umgänge medelst olaga tvång eller grovt missbruk av dennes beroende ställning eller som försöker öva könsligt umgänge med någon under otillbörligt utnyttjande av att denne befinner sig i vanmakt eller annat hjälplöst tillstånd eller är sinnessjuk eller sinnesslö, men blir avbruten, skall undgå påföljd.

Den det gäller har ådagalagt en brottslig vilja i lika hög grad som den, som lyckats i sitt uppsåt.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning beträffande frågan huruvida icke jämväl försök till frihetskränkande otukt bör straffbeläggas.

Stockholm den 26 januari 1967

Dagmar Heurlin (h)